

Civilno procesno pravo

© Uradni list Republike Slovenije, 2017. Vse pravice pridržane.

Brez pisnega dovoljenja založnika je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki. Tako ravnanje je, razen v primerih iz 46. do 57. člena zakona o avtorski in sorodnih pravicah, kršitev avtorske pravice.

Stvarno kazalo sestavil dr. Aleš Galič.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

347.9(497.4)

UDE, Lojze, 1936-

Civilno procesno pravo / Lojze Ude ; [stvarno kazalo sestavil Aleš Galič]. -
2. natis. - Ljubljana : Uradni list Republike Slovenije, 2017

ISBN 978-961-204-639-2

292429568

Prof. dr. Lojze Ude: **CIVILNO PROCESNO PRAVO** – Izdal in založil Uradni list Republike Slovenije d. o. o. (za založbo direktor Matjaž Peterka, odgovorna urednica mag. Maja Hostnik Kališek) – Oblikovala Polona Zupančič – Prelom in priprava za tisk Uradni list Republike Slovenije, – Naklada 150 izvodov – Natisnila tiskarna Demat d. o. o., 2. natis, december 2017 – V ceni knjige je obračunan DDV.

prof. dr. Lojze Ude

CIVILNO PROCESNO PRAVO

Ljubljana 2017



Vsebina

UPORABLJENE KRATICE	25
PREDGOVOR	27
PRVO POGlavJE	
SPLOŠNO O SODSTVU	29
paragraf 1	
SPLOŠNO O SODNI FUNKCIJI	29
1. BISTVO SODNE FUNKCIJE	29
2. SODNA FUNKCIJA	30
3. KREATIVNA FUNKCIJA SODIŠČ	31
a) Odločanje sodišč v primeru pravnih praznin	32
b) Pravni standard	33
c) Splošna pravna pravila	33
d) Odločanje arbitraž <i>ex aequo et bono</i>	34
4. UPORABLJANJE PRAVNIH PRAVIL IN VREDNOTENJE V SODNIH POSTOPKIH	34
a) Bistvo kritike pozitivističnega odločanja	35
b) Sodobni pogledi na pravno odločanje	36
c) Nekatera izhodišča za razpravo	38
paragraf 2	
PRAVOSODNI SISTEM	39
1. PRAVOSODNI SISTEM KOT SISTEM ORGANOV, VEZANIH NA IZVRŠEVANJE SODNE FUNKCIJE	39
2. SODSTVO	40
a) Ustavne opredelitve o sodstvu	40
b) Sodišča splošne pristojnosti	40
c) Upravno sodstvo	42
d) Delovna in socialna sodišča	43
3. DRŽAVNO TOŽILSTVO	44
4. DRŽAVNI PRAVOBRANILEC	44

5. DRUŽBENI PRAVOBRANILEC	45
6. ODVETNIŠTVO	46
7. NOTARIAT	48
8. ALTERNATIVNO REŠEVANJE SPOROV	50
a) Dolgotrajnost sodnih postopkov	50
b) Formaliziranje postopkov kot vzvod za njihovo pospeševanje	51
c) Arbitraža	51
d) Alternativno reševanje sporov	52

DRUGO POGlavJE

SPLOŠNI POJMI CIVILNEGA PRAVDNEGA POSTOPKA	57
--	----

paragraf 3

CIVILNI PRAVDNI POSTOPEK IN CIVILNO PROCESNO PRAVO	57
--	----

1. CIVILNI PRAVDNI POSTOPEK KOT OBLIKA VARSTVA CIVILNIH PRAVIC	57
2. NAMEN CIVILNEGA PRAVDNEGA POSTOPKA	59
3. PRAVNA NARAVA CIVILNEGA PRAVDNEGA POSTOPKA OZIROMA CIVILNEGA PROCESNEGA RAZMERJA	61
4. POJEM IN VSEBINA CIVILNEGA PROCESNEGA PRAVA	62

paragraf 4

RAZMERJE MED MATERIALNIM IN PROCESNIM PRAVOM	63
--	----

1. SPLOŠNO O RAZMERJU MED MATERIALNIM IN PROCESNIM PRAVOM	63
2. PRAVOVARSTVENI ZAHTEVEK	66

paragraf 5

DEFORMALIZACIJA SODNIH POSTOPKOV	67
----------------------------------	----

1. SPLOŠNO O DEFORMALIZACIJI SODNIH POSTOPKOV	67
2. ARBITRAŽNI POSTOPEK – IZRAZ TEŽNJE PO POENOSTAVITVI SODNE PROCEDURE	68
3. PROCESNI JAVNI RED	69

paragraf 6

RAZMERJE MED CIVILNIM PRAVDNIM IN ARBITRAŽNIM POSTOPKOM	69
---	----

1. IZKLJUČITEV SODNEGA VARSTVA PRED REDNIM SODIŠČEM S SKLENITVIJO POGODBE O ARBITRAŽI	69
2. KOMPETENCA O KOMPETENCI	70

3. POOBLASTILA REDNIH SODIŠČ MED ARBITRAŽNIM POSTOPKOM	70
4. PREIZKUS ARBITRAŽNE ODLOČBE	71

paragraf 7

RAZMERJE MED CIVILNIM PRAVDNIM IN CIVILNIM NEPRAVDNIM POSTOPKOM	72
---	----

paragraf 8

RAZMERJE MED CIVILNIM PRAVDNIM IN CIVILNIM IZVRŠILNIM POSTOPKOM	74
---	----

paragraf 9

PROSTORSKE, OSEBNE IN ČASOVNE MEJE CIVILNEGA SODSTVA	75
--	----

1. PROSTORSKE MEJE CIVILNEGA SODSTVA	75
a) Splošne določbe o mednarodnih pristojnostih slovenskih sodišč	75
b) Izključna pristojnost slovenskega sodišča	77
c) Druge določbe o mednarodni pristojnosti slovenskih sodišč	78
d) Mednarodna pristojnost slovenskih sodišč v zakonskih in očetovskih sporih	79
e) Dogovor o mednarodni pristojnosti sodišča	81
f) Pomen jurisdikcije slovenskega sodišča	81
2. OSEBNE MEJE CIVILNEGA SODSTVA	82
3. ČASOVNE MEJE CIVILNEGA SODSTVA	84

paragraf 10

RAZMERJE MED CIVILNIM PRAVDNIM POSTOPKOM IN UPRAVNIM POSTOPKOM	85
--	----

1. RAZMEJITEV MED SODNO JURISDIKCIJO IN UPRAVNO PRISTOJNOSTJO	85
2. ODLOČANJE O PRISTOJNOSTI (kompetenca o kompetenci)	87
3. REŠEVANJE PREDHODNIH VPRAŠANJ IN VEZANOST NA MEDSEBOJNE AKTE	87
4. UPRAVNI SPOR	88

paragraf 11

RAZMERJE MED CIVILNIM PRAVDNIM POSTOPKOM IN POSTOPKOM PRED USTAVNIM SODIŠČEM	89
--	----

1. ABSTRAKTNA KONTROLA USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI PREDPISOV	89
2. USTAVNA PRITOŽBA	91

paragraf 12	
RAZMERJE MED CIVILNIM PRAVDNIM POSTOPKOM IN KAZENSKIM POSTOPKOM	92
1. REŠEVANJE PREDHODNIH VPRAŠANJ IN MEDSEBOJNA VEZANOST NA PRAVNOMOČNE ODLOČBE	92
2. IDENTIČNO DEJANSKO STANJE	93
3. ADHEZIJSKI POSTOPEK	95
paragraf 13	
PROCESNE PREDPOSTAVKE	95
1. POJEM IN RAZVRSTITEV PROCESNIH PREDPOSTAVK	95
a) Procesne predpostavke glede na sodišče, glede na stranke in glede na sporni predmet	96
b) Pozitivne in negativne procesne predpostavke	97
c) Splošne in posebne predpostavke	97
d) Absolutne ali prave procesne predpostavke in relativne ali neprave procesne predpostavke	97
2. RAZPRAVLJANJE IN ODLOČANJE O PROCESNIH PREDPOSTAVKAH	98
paragraf 14	
PRAVNA POMOČ	99
paragraf 15	
PRAVNI VIRI IN LITERATURA SLOVENSKEGA CIVILNEGA PROCESNEGA PRAVA	101
1. PRAVNI VIRI SLOVENSKEGA CIVILNEGA PROCESNEGA PRAVA	101
2. LITERATURA SLOVENSKEGA CIVILNEGA PROCESNEGA PRAVA	105
TRETJE POGlavJE	
TEMELJNA NAČELA CIVILNEGA PRAVDNEGA POSTOPKA	107
paragraf 16	
NAČELO ZAKONITOSTI	107
paragraf 17	
NAČELO DISPOZITIVNOSTI IN OFICIALNOSTI	108
paragraf 18	
RAZPRAVNO IN PREISKOVALNO NAČELO	111

paragraf 19 NAČELO MATERIALNE RESNICE	115
paragraf 20 NAČELO PROSTE PRESOJE DOKAZOV	119
paragraf 21 NAČELO OBOJESTRANSKEGA ZASLIŠANJA	120
paragraf 22 NAČELO USTNOSTI IN PISMENOSTI	122
paragraf 23 NAČELO NEPOSREDNOSTI	124
paragraf 24 NAČELO PRAVNEGA INTERESA	126
paragraf 25 NAČELO EKONOMIČNOSTI IN POSPEŠITVE POSTOPKA	127
paragraf 26 NAČELO JAVNOSTI	129
paragraf 27 NAČELO POMOČI PRAVA NEVEŠČI STRANKI	130
paragraf 28 NAČELO PRIREJENOSTI POSTOPKOV	132
1. REŠEVANJE PREDHODNIH VPRAŠANJ	132
2. VEZANOST NA PRAVNOMOČNE AKTE DRUGIH ORGANOV	133
paragraf 29 NAČELO VESTI IN POŠTENJA V CIVILNEM PROCESU	134
ČETRTO POGlavJE PROCESNI SUBJEKTI	137
paragraf 30 POJEM IN VRSTE PROCESNIH SUBJEKTOV	137

paragraf 31	
USTAVNA NAČELA O SODIŠČIH, SODNIKI IN SODNIKI POROTNIKI	138
1. USTAVNA NAČELA O SODIŠČIH	138
2. SODNIKI IN SODNIKI POROTNIKI	139
paragraf 32	
SESTAVA SODIŠČA	141
paragraf 33	
IZLOČITEV SODNIKA	143
paragraf 34	
SISTEMI PRISTOJNOSTI SODIŠČ V CIVILNEM PRAVDNEM POSTOPKU	146
paragraf 35	
SODNA PRISTOJNOST IN STVARNA PRISTOJNOST SODIŠČ	147
1. SODNA PRISTOJNOST (SODNA JURISDIKCIJA)	147
2. STVARNA PRISTOJNOST	147
3. VREDNOST SPORNEGA PREDMETA	149
paragraf 36	
FUNKCIONALNA PRISTOJNOST	150
1. POJEM FUNKCIONALNE PRISTOJNOSTI	150
2. FUNKCIONALNA PRISTOJNOST SODIŠČ SPLOŠNE PRISTOJNOSTI	151
paragraf 37	
KRAJEVNA PRISTOJNOST	151
1. POJEM KRAJEVNE PRISTOJNOSTI	151
2. SISTEM KRAJEVNIH PRISTOJNOSTI	152
3. SPLOŠNA KRAJEVNA PRISTOJNOST	152
4. IZBIRNE KRAJEVNE PRISTOJNOSTI	153
a) Pristojnost za sospornike (49. člen ZPP)	153
b) Pristojnost v sporih za zakonito preživljanje (50. člen ZPP)	153
c) Pristojnost v odškodninskih sporih (52. člen ZPP)	154
d) Pristojnost v sporih za varstvo pravice na podlagi proizvajalčeve garancije (53. člen ZPP)	154

e) Pristojnost v zakonskih sporih (prvi odstavek 54. člena ZPP)	154
f) Pristojnost v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva (prvi odstavek 56. člena ZPP)	154
g) Pristojnost v sporih o nepremičninah ali zaradi motenja posesti (drugi in tretji odstavek 57. člena ZPP)	155
h) Pristojnost po kraju, v katerem je podružnica pravne osebe (60. člen ZPP)	155
i) Pristojnost v sporih iz dednopравnih razmerij (62. člen ZPP)	155
j) Pristojnost po plačilnem kraju (64. člen ZPP)	155
k) Pristojnost v gospodarskih sporih (485. člen ZPP)	156
5. IZKLJUČNE KRAJEVNE PRISTOJNOSTI	156
a) Pristojnost v sporih o nepremičninah ali zaradi motenja posesti nepremičnin (prvi odstavek 57. člena ZPP)	156
b) Pristojnost v sporih o letalu in ladji (prvi odstavek 58. člena ZPP)	156
c) Pristojnost za spore v izvršilnem in stečajnem postopku (63. člen ZPP)	156
6. POMOŽNE (SUBSIDIARNE) KRAJEVNE PRISTOJNOSTI	157
a) Krajevna pristojnost, kadar ima toženec začasno prebivališče v Sloveniji (drugi odstavek 47. člena ZPP)	157
b) Pomožna pristojnost v sporih za zakonito preživljanje (drugi in tretji odstavek 50. člena ZPP)	157
c) Pomožna pristojnost v sporih iz pogodbenih razmerij (51. člen ZPP)	158
d) Pomožna pristojnost v zakonskih sporih (drugi odstavek 54. člena ZPP)	158
e) Pomožna pristojnost v sporih o premoženjskih razmerjih med zakoncema (55. člen ZPP)	158
f) Pomožna pristojnost v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva (drugi odstavek 56. člena ZPP)	159
g) Pomožna pristojnost v sporih zaradi motenja posesti na ladjah oziroma letalih (drugi odstavek 58. člena ZPP)	159
h) Pristojnost za osebe, za katere ni splošne krajevne pristojnosti v Republiki Sloveniji (59. člen ZPP)	159
7. VZAJEMNA PRISTOJNOST ZA TOŽBE ZOPER TUJE DRŽAVLJANE (65. člen ZPP)	159
8. DOLOČITEV KRAJEVNE PRISTOJNOSTI PO VIŠJEM SODIŠČU	160
a) Nujna delegacija (66. člen ZPP)	160
b) Delegacija iz razlogov smotrnosti (67. člen ZPP)	160
c) Določitev krajevno pristojnega sodišča (<i>forum ordinatum</i> – 68. člen ZPP)	161
d) Generalna delegacija	161
9. SPORAZUM O KRAJEVNI PRISTOJNOSTI (<i>prorogatio fori, forum prorogatum</i>)	161

paragraf 38	
PREIZKUS PRISTOJNOSTI, SPOR O PRISTOJNOSTI	162
1. PREIZKUS PRISTOJNOSTI	162
2. SPOR O PRISTOJNOSTI	164
3. USTALITEV PRISTOJNOSTI (<i>perpetuatio fori</i>)	164
paragraf 39	
POJEM STRANKE V CIVILNI PRAVDI	165
paragraf 40	
SPOSOBNOST BITI STRANKA	166
paragraf 41	
PRAVDNA (PROCESNA) SPOSOBNOST IN POSTULACIJSKA SPOSOBNOST	168
1. PRAVDNA SPOSOBNOST	168
2. POMEN PROCESNE SPOSOBNOSTI V CIVILNI PRAVDI	171
3. POSTULACIJSKA SPOSOBNOST	171
paragraf 42	
ZASTOPANJE V PRAVDI	172
1. SPLOŠNO O ZASTOPANJU V PRAVDI	172
2. ZAKONITI ZASTOPNIKI	174
a) Zakoniti zastopniki pravdno (procesno) nesposobnih oseb	174
b) Zakoniti in statutarni zastopniki pravnih oseb	175
c) Začasni zastopniki	176
d) Pomen zakonitega zastopanja v civilni pravdi	177
2. POOBLAŠČENCI	178
a) Splošno o pooblastilnem razmerju	178
b) Položaj pooblaščenca v pravdi	180
c) Prenehanje pooblastila	182
d) Procesni pomen pooblastila	183
paragraf 43	
STVARNA IN PROCESNA LEGITIMACIJA, PRAVNO NASLEDSTVO V CIVILNI PRAVDI	183
1. STVARNA IN PROCESNA LEGITIMACIJA	183
2. PRAVNO NASLEDSTVO V CIVILNI PRAVDI	184

PETO POGLAVJE	
SPLOŠNO O PROCESNIH DEJANJIH	187
paragraf 44	
PROCESNA DEJANJA STRANK IN SODIŠČA	187
1. POJEM PROCESNIH DEJANJ	187
2. PROCESNA DEJANJA STRANK	187
3. PROCESNA DEJANJA SODIŠČA	188
paragraf 45	
JEZIK STRANK IN SODIŠČA	189
1. USTAVNA IN ZAKONSKA UREDITEV	189
a) Pravica do uporabe lastnega jezika pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti	189
b) Pravica tujcev do uporabe lastnega jezika	189
2. PROCESNI POMEN PRAVICE DO UPORABE LASTNEGA JEZIKA	190
paragraf 46	
VLOGE, ZAPISNIKI IN VROČANJE	191
1. VLOGE STRANK	191
2. ZAPISNIKI	192
3. VROČANJE	193
a) Splošna pravila	193
b) Način vročanja, fikcija vročitve	194
c) Posebna pravila o vročanju nekaterim osebam	195
d) Odsotnost naslovnika	196
e) Odklonitev sprejema	196
f) Sprememba stanovanja	197
g) Pooblaščenec za sprejemanje pisanj	197
h) Ugotovitev naslova	198
i) Vročilnica	198
paragraf 47	
ROKI IN NAROKI, ZAMUDA TER VRNITEV V PREJŠNJE STANJE	199
1. ROKI	199
2. NAROKI	202
3. ZAMUDA ROKA IN IZOSTANEK Z NAROKA	202
4. VRNITEV V PREJŠNJE STANJE	203

ŠESTO POGlavJE	
PROCESNA DEJANJA TOŽNIKA	207
paragraf 48	
POJEM IN VRSTE TOŽBE	207
1. POJEM TOŽBE	207
2. VRSTE TOŽB	207
a) Dajatvena tožba	208
b) Ugotovitvena tožba	208
c) Oblikovalna tožba	210
paragraf 49	
VSEBINA TOŽBE IN SPORNI PREDMET	212
1. VSEBINA TOŽBE	212
2. SPORNI PREDMET	213
paragraf 50	
UČINKI VLOŽENE IN UČINKI VROČENE TOŽBE	216
1. UČINKI VLOŽENE TOŽBE	216
2. UČINKI VROČENE TOŽBE	216
paragraf 51	
ZDRUŽEVANJE ALI KOPIČENJE ZAHTEVKOV (objektivna kumulacija)	218
1. POJEM IN PREDPOSTAVKE OBJEKTIVNE KUMULACIJE	218
2. VRSTE OBJEKTIVNE KUMULACIJE	218
paragraf 52	
SPREMEMBA TOŽBE	219
1. POJEM SPREMEMBE TOŽBE	219
2. OBJEKTIVNA SPREMEMBA TOŽBE	220
a) Opredelitev objektivne spremembe tožbe	220
b) Predpostavke za dopustnost spremembe	221
c) Privilegirana sprememba	221
3. SUBJEKTIVNA SPREMEMBA TOŽBE	221
paragraf 53	
UMIK TOŽBE IN ODPOVED ZAHTEVKU	222
1. UMIK TOŽBE	222
2. ODPOVED ZAHTEVKU	223

SEDMO POGLAVJE	
PROCESNA DEJANJA TOŽENCA	225
paragraf 54	
OBRAMBA TOŽENCA, MATERIALNI IN PROCESNI UGOVORI	225
1. SLOŠNO O TOŽENČEVIH PROCESNIH DEJANJIH	225
2. MATERIALNI UGOVORI TOŽENCA	225
3. PROCESNI UGOVORI	226
paragraf 55	
POBOTANJE V PRAVDI	226
paragraf 56	
SODNO PRIZNANJE IN PRIPOZNAVA	228
1. SODNO PRIZNANJE	228
2. PRIPOZNAVA TOŽBENEGA ZAHTEVKA	229
paragraf 57	
NASPROTNA TOŽBA	230
OSMO POGLAVJE	
SODELOVANJE VEČ OSEB V PRAVDI	231
paragraf 58	
SOSPORNISTVO	231
1. POJEM SOSPORNISTVA	231
2. MATERIALNO IN FORMALNO SOSPORNISTVO	231
3. NAVADNO IN ENOTNO SOSPORNISTVO	232
4. NUJNO SOSPORNISTVO	234
5. ZAKONITO SOSPORNISTVO	234
a) Glavna intervencija	234
b) Tožba proti glavnemu dolžniku in poroku	235
6. PODREJENO (EVENTUALNO) SOSPORNISTVO	235
7. ZAČETNO IN NAKNADNO SOSPORNISTVO	236

DEVETO POGLAVJE	
UDELEŽBA TRETJIH V PRAVDI	237
paragraf 59	
STRANSKA INTERVENCIJA	237
1. POJEM STRANSKE INTERVENCIJE	237
2. POLOŽAJ INTERVENIENTA V PRAVDI	238
3. INTERVENCIJSKI EFEKT	239
4. SOSPORNIŠKI INTERVENIENT	239
paragraf 60	
OBVESTILO O PRAVDI, IMENOVANJE PREDNIKA	240
1. OBVESTILO O PRAVDI (<i>litis denuntatio</i>)	240
2. IMENOVANJE PREDNIKA (<i>nominatio auctoris</i>)	240
paragraf 61	
UDELEŽBA DRUGIH PRAVOSODNIH ORGANOV V CIVILNI PRAVDI	241
1. DRŽAVNI TOŽILEC	241
2. DRŽAVNI PRAVOBRANILEC	242
3. DRUŽBENI PRAVOBRANILEC	242
DESETO POGLAVJE	
STROŠKI PRAVDNEGA POSTOPKA	245
paragraf 62	
STROŠKI PRAVDNEGA POSTOPKA	245
1. POJEM PRAVDNIH STROŠKOV	245
2. PRAVILA O PLAČEVANJU PRAVDNIH STROŠKOV	245
a) Obveznost vnaprejšnjega plačila pravnih stroškov	245
b) Temeljna pravila o povrnitvi pravnih stroškov	246
c) Posebna pravila o plačilu pravnih stroškov	246
3. OBSEG PRAVDNIH STROŠKOV	247
4. ODLOČANJE O POVRNITVI PRAVDNIH STROŠKOV	248
5. OPROSTITEV PLAČILA STROŠKOV POSTOPKA	248
6. TOŽNIŠKA VARŠČINA (<i>cautio actoris</i>)	250
7. BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ	251

ENAJSTO POGLAVJE

DOKAZOVANJE 255

paragraf 63

SPLOŠNI POJMI O DOKAZOVANJU 255

1. DOKAZOVANJE KOT AKTIVNOST PROCESNIH SUBJEKTOV,
VRSTE DOKAZOV 255
2. TRDITVENO IN DOKAZNO BREME 256
3. PREDMET DOKAZOVANJA 257
 - a) Dejstva 257
 - b) Pravila znanosti in stroke ter izkustvena pravila 260
 - c) Pravna pravila 260

paragraf 64

IZVAJANJE, OCENJEVANJE TER ZAVAROVANJE DOKAZOV 261

1. IZVAJANJE DOKAZOV 261
 - a) Dokazni predlog 261
 - b) Dokazni sklep 261
 - c) Zagotovitev dokaznih sredstev 262
 - d) Izvajanje dokazov 262
2. OCENJEVANJE DOKAZOV 263
3. ZAVAROVANJE DOKAZOV 264

paragraf 65

POSAMEZNA DOKAZNA SREDSTVA 265

1. OGLEDE 265
2. LISTINE 265
 - a) Izročitev listine predlagajoče stranke 267
 - b) Edicijska dolžnost nasprotnika 267
 - c) Izročitev listine državnega organa 267
 - d) Edicijska dolžnost tretjih oseb 267
3. PRIČE 268
 - a) Pojem priče, sposobnost biti priča 268
 - b) Dolžnost pričevanja 268
 - c) Nedopustnost zaslišanja 269
 - d) Oprostitev pričevanja 269
 - e) Odklonitev odgovora na posamezna vprašanja 269
 - f) Postopek s pričami 270
4. IZVEDENCI 271
5. ZASLIŠANJE STRANK 273

DVANAJSTO POGlavJE

POTEK POSTOPKA NA PRVI STOPNJI 275

paragraf 66

PRIPRAVLJALNI POSTOPEK 275

1. SPLOŠNI ORIS POSTOPKA NA PRVI STOPNJI 275
2. VLOŽITEV TOŽBE IN PREDHODEN PREIZKUS TOŽBE 277
3. VROČITEV TOŽBE TOŽENCU ZARADI ODGOVORA NA TOŽBO 278
4. RAZPIS GLAVNE OBRAVNAVE 279

paragraf 67

GLAVNA OBRAVNAVA 280

1. NAMEN GLAVNE OBRAVNAVE 280
2. NAČELA GLAVNE OBRAVNAVE 280
3. POTEK GLAVNE OBRAVNAVE 282
4. ZDRUŽITEV PRAVD 284
5. VZDRŽEVANJE REDA NA GLAVNI OBRAVNAVI 285
6. PRELOŽITEV IN ZAKLJUČEK GLAVNE OBRAVNAVE 285

paragraf 68

ZASTOJI V POSTOPKU 287

1. PREKINITEV POSTOPKA 287
 - a) Pojem prekinitve 287
 - b) Razlogi za prekinitve 287
 - c) Pravne posledice prekinitve in nadaljevanje postopka 288
2. MIROVANJE POSTOPKA 289
3. DEJANSKI ZASTOJI V POSTOPKU 290

TRINAJSTO POGlavJE

KONEC POSTOPKA NA PRVI STOPNJI 291

paragraf 69

SPLOŠEN PREGLED NAČINOV ZAKLJUČKA POSTOPKA NA PRVI STOPNJI 291

paragraf 70

SODNA PORAVNAVA 292

1. POJEM SODNE PORAVNAVE 292
2. DOPUSTNOST SODNE PORAVNAVE, ČAS SKLENITVE IN NJENI PRAVNI UČINKI 293
3. PRAVNA NARAVA SODNE PORAVNAVE 294

paragraf 71	
SPLOŠNA PRAVILA O SODBI	295
1. IZREK SODBE IN NJENA DEJANSKA IN PRAVNA PODLAGA	295
2. IZDAJA IN RAZGLASITEV SODBE TER NJENA PISNA IZDELAVA	297
3. POPRAVA SODBE	299
paragraf 72	
VRSTE SODB	300
1. SPLOŠNA RAZVRSTITEV SODB	300
2. DAJATVENA, UGOTOVITVENA IN OBLIKOVALNA SODBA	301
a) Dajatvena sodba	301
b) Ugotovitvena sodba	302
c) Oblikovalna sodba	302
3. KONČNA SODBA	302
4. DELNA SODBA	302
5. VMESNA SODBA	303
6. DOPOLNILNA SODBA	304
7. SODBA NA PODLAGI PRIPOZNAVE	305
8. SODBA NA PODLAGI ODPOVEDI	306
9. ZAMUDNA SODBA	307
a) Teoretična podlaga za izdajo zamudne sodbe	307
b) Predpostavke za izdajo zamudne sodbe	308
c) Izdaja zamudne sodbe in njeno izpodbijanje	309
paragraf 73	
SKLEPI	310
paragraf 74	
PRAVNOMOČNOST	311
1. POJEM PRAVNOMOČNOSTI	311
2. ODLOČBE, KI POSTANEJO PRAVNOMOČNE	312
3. FORMALNA IN MATERIALNA PRAVNOMOČNOST	312
4. ZAČETEK PRAVNOMOČNOSTI, SISTEM DELJENE IN ENOTNE PRAVNOMOČNOSTI	313
5. OBJEKTIVNE MEJE PRAVNOMOČNOSTI	315
6. SUBJEKTIVNE MEJE PRAVNOMOČNOSTI	316
7. ČASOVNE MEJE PRAVNOMOČNOSTI	317

ŠTIRINAJSTO POGlavJE	
PRAVNA SREDSTVA	319
paragraf 75	
SPLOŠNI POJMI O PRAVNIH SREDSTVIH	319
1. NAMEN PRAVNIH SREDSTEV	319
2. REDNA IN IZREDNA PRAVNA SREDSTVA	320
3. ZNAČILNOST PRAVNIH SREDSTEV	320
a) Suspenzivnost	320
b) Devolutivnost	320
c) Enostranost in dvostranost pravnih sredstev	321
d) Reformatoričnost in kasatoričnost	321
e) Samostojna in nesamostojna pravna sredstva	322
4. DOPUSTNOST PRAVNIH SREDSTEV	322
5. ODPOVED PRAVNEMU SREDSTVU IN UMIK PRAVNEGA SREDSTVA	323
paragraf 76	
PRITOŽBA PROTI SODBI	323
1. SPLOŠNI POJMI O PRITOŽBI	323
2. VSEBINA PRITOŽBE	324
3. SPLOŠNO O PRITOŽBENIH RAZLOGIH	324
4. BISTVENE KRŠITVE DOLOČB PRAVDNEGA POSTOPKA	325
5. ZMOTNA UPORABA MATERIALNEGA PRAVA	328
6. ZMOTNA IN NEPOPOLNA UGOTOVITEV DEJANSKEGA STANJA IN PRAVICA NAVAJANJA NOVOT (<i>ius novorum</i>)	329
7. POSTOPEK S PRITOŽBO	330
8. MEJE PREIZKUSA SODB SODIŠČ PRVE STOPNJE	331
9. ODLOČITEV PRITOŽBENEGA SODIŠČA	332
10. IZDAJA IN SESTAVA PRITOŽBENE ODLOČBE	334
paragraf 77	
PRITOŽBA PROTI SKLEPU	335
paragraf 78	
REVIZIJA PROTI SODBI	337
1. POJEM IN NAMEN REVIZIJE	337
2. DOPUSTNOST REVIZIJE IN LEGITIMACIJA ZA NJENO VLOŽITEV	337
3. REVIZIJSKI RAZLOGI	338
4. MEJE PREIZKUSA PRAVNOMOČNE SODNE ODLOČBE	340
5. POSTOPEK PRED REVIZIJSKIM SODIŠČEM	341
6. ODLOČBE REVIZIJSKEGA SODIŠČA	341
7. REVIZIJA PROTI SKLEPU	342

paragraf 79	
ZAHTEVA ZA VARSTVO ZAKONITOSTI	343
1. POJEM IN GLAVNE ZNAČILNOSTI	343
2. DOPUSTNOST ZAHTEVE ZA VARSTVO ZAKONITOSTI	343
3. RAZLOGI ZA ZAHTEVO ZA VARSTVO ZAKONITOSTI	344
4. POSTOPEK Z ZAHTEVO ZA VARSTVO ZAKONITOSTI, OBSEG PREIZKUSA IN ODLOČANJE VRHOVNEGA SODIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE	344
5. ZAHTEVA ZA VARSTVO ZAKONITOSTI IN IZVRŠBA	345
paragraf 80	
TOŽBA NA RAZVELJAVITEV SODNE PORAVNAVE	345
1. TOŽBA NA RAZVELJAVITEV KOT IZREDNO PRAVNO SREDSTVO	345
2. RAZLOGI ZA IZPODBIJANJE	345
3. POSTOPEK S TOŽBO	346
paragraf 81	
OBNOVA POSTOPKA	347
1. POJEM IN GLAVNE ZNAČILNOSTI	347
2. OBNOVITVENI RAZLOGI	348
a) Absolutne bistvene kršitve postopka	348
b) Kazniva dejanja kot razlog za obnovo postopka	348
c) Nova dejstva in novi dokazi	349
3. ROK ZA VLOŽITEV OBNOVITVENEGA PREDLOGA ZA OBNOVO POSTOPKA	349
4. OBNOVITVENI POSTOPEK	350
a) Pripravljalni postopek	350
b) Razveljavitveni postopek	351
c) Nadomestitveni postopek	351
5. RAZMERJE MED OBNOVITVENIM POSTOPKOM IN DRUGIMI IZREDNIMI PRAVNIMI SREDSTVI	351
paragraf 82	
USTAVNA PRITOŽBA	353
1. USTAVNA PRITOŽBA KOT OBLIKA USTAVNOSODNE PRESOJE POSAMIČNIH AKTOV S PODROČJA CIVILNEGA PRAVA	353
a) Pojem ustavne pritožbe	353
b) Vloga ustavnega sodišča v sistemu oblasti	353
c) Ustavna pritožba kot pravno sredstvo	354
d) Pooblastila ustavnega sodišča	355
e) Posamične sodne odločbe, zoper katere je dovoljena ustavna pritožba	356

f) Aktivna legitimacija za vložitev ustavne pritožbe	357
2. POSTOPEK ODLOČANJA O SPREJEMU USTAVNE PRITOŽBE V OBRAVNAVO	357
a) Zavrženje ustavne pritožbe	357
b) Rok za vložitev ustavne pritožbe	358
c) Izčrpanje pravnih sredstev	359
d) Pravni interes	359
e) Popolnost vloge	360
f) Pooblastilo za vložitev ustavne pritožbe	361
g) Odločanje o dopustnosti ustavne pritožbe	361
h) Sprejem ustavne pritožbe v obravnavanje	361
3. OBRAVNAVANJE IN ODLOČANJE O USTAVNI PRITOŽBI	362
a) Kontradiktornost v postopku z ustavno pritožbo in položaj sodišča, ki je izdalo izpodbijano odločbo	362
b) Začasne odredbe v postopku ustavnosodne presoje	363
c) Vrste odločitev ustavnega sodišča	363
4. OBSEG PREIZKUSA PRAVNOMOČNE ODLOČBE S STRANI USTAVNEGA SODIŠČA	364
a) Opredelitev odprtih vprašanj	364
b) Obseg preizkusa sodnih odločb s strani Ustavnega sodišča Republike Slovenije	365
c) Izvršitev odločb ustavnega sodišča v civilnih zadevah	366

PETNAJSTO POGlavJE

POSEBNI POSTOPKI	367
------------------	-----

paragraf 83

SPLOŠNA PRAVILA O POSEBNIH POSTOPKIH	367
--------------------------------------	-----

paragraf 84

POSTOPEK V ZAKONSKIH SPORIH IN SPORIH IZ RAZMERIJ MED STARŠI IN OTROKI	369
--	-----

1. UREJANJE ZAKONSKIH SPOROV IN SPOROV IZ RAZMERIJ MED STARŠI IN OTROKI V ZAKONU O PRAVDNEM POSTOPKU	369
2. POJEM ZAKONSKIH SPOROV IN SPOROV IZ RAZMERIJ MED STARŠI IN OTROKI	369
3. NAČELA POSTOPKA V ZAKONSKIH SPORIH	370
a) Načelo dispozitivnosti in oficialnosti	370
b) Razpravno in preiskovalno načelo	371
c) Načelo tajnosti	371
d) Podrejena uporaba ZPP	371
4. POTEK POSTOPKA, POSEBNOSTI PROCESNIH INSTITUTOV	372
a) Procesna sposobnost in sodelovanje mladoletnika v postopku	372
b) Legitimacija za tožbo	373
c) Predlog za sporazumno razvezo	374
d) Druga pravila o postopku	375

paragraf 85	
IZDAJA PLAČILNEGA NALOGA	377
1. POJEM PLAČILNEGA NALOGA	377
2. PREDPOSTAVKE ZA IZDAJO PLAČILNEGA NALOGA	378
a) Dokumentiran plačilni nalog	378
b) Nedokumentiran plačilni nalog	378
3. POSTOPEK ZA IZDAJO PLAČILNEGA NALOGA	378
4. UGOVOR PROTI PLAČILNEMU NALOGU	379
5. NEKATERA DRUGA PRAVILA POSTOPKA	380
paragraf 86	
POSTOPEK V SPORIH MAJHNE VREDNOSTI	381
1. NAMEN POSTOPKA IN POJEM SPORA MAJHNE VREDNOSTI	381
2. NAČELA POSTOPKA	381
3. DRUGA PRAVILA POSTOPKA	383
paragraf 87	
POSTOPEK V PRAVDAH ZARADI MOTENJA POSESTI	384
1. POSEBNO VARSTVO	384
2. POSESTNO VARSTVO IN PRAVICA	385
3. NAČELA POSTOPKA	386
4. DRUGA PRAVILA POSTOPKA V PRAVDAH ZARADI MOTENJA POSESTI	386
a) Začasne odredbe	386
b) Končni sklep kot oblika odločbe	387
c) Roki v postopku zaradi motenja posesti	387
paragraf 88	
POSTOPEK V GOSPODARSKIH SPORIH	388
1. POJEM GOSPODARSKEGA SPORA	388
2. NAČELA POSTOPKA	389
3. DRUGA PRAVILA POSTOPKA V GOSPODARSKIH SPORIH	390
a) Posebna izbirna krajevna pristojnost	390
b) Sestava sodišča	390
c) Priprave za glavno obravnavo	390
d) Glavna obravnava	390
e) Poskus poravnave	390
f) Mirovanje postopka in fikcija umika	391
g) Posebnosti pri izdaji plačilnega naloga	391
h) Roki	391
i) Dopustnost revizije	391
j) Gospodarski spori majhne vrednosti, napoved pritožbe	392

paragraf 89	
ARBITRAŽNI POSTOPEK	393
1. SPLOŠNI POJMI	393
2. POGODBA O ARBITRAŽI	394
a) Dopustnost pogodbe o arbitraži (arbitrabilnost spora)	394
b) Sklenitev pogodbe o arbitraži	394
3. PRISTOJNOST ARBITRAŽE, KOMPETENCA O KOMPETENCI	395
4. PRENEHANJE POGODBE O ARBITRAŽI	396
5. IMENOVANJE IN IZLOČITEV ARBITROV	396
6. OBLIKOVANJE POSTOPKA PRED ARBITRAŽO	397
7. PRISILNA PRAVILA O POSTOPKU PRED ARBITRAŽO	397
8. IZDAJA IN IZDELAVA ARBITRAŽNE ODLOČBE	398
9. IZPODBIJANJE ARBITRAŽNE ODLOČBE	399
CITIRANA LITERATURA	403
STVARNO KAZALO	405

UPORABLJENE KRATICE

EKČP	–	Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in svoboščin
ENE	–	Early neutral evaluation (zgodnja nevtralna ocena)
OdlUS	–	Odločbe in sklepi ustavnega sodišča, letniki I–X
ODZ	–	Občni državljanski zakonik (1811)
OZ	–	Obligacijski zakonik
PZ	–	Pomorski zakonik
SZ	–	Stanovanjski zakon
UNCITRAL	–	United Nations Commission on International Trade Law (Komisija Združenih narodov za mednarodno trgovinsko pravo)
US RS	–	Ustavno sodišče Republike Slovenije
UZITUL	–	Ustavni zakon za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije
UZIU	–	Ustavni zakon za izvedbo Ustave RS
VS RS	–	Vrhovno sodišče Republike Slovenije
ZASP	–	Zakon o avtorski in sorodnih pravicah
ZBPP	–	Zakon o brezplačni pravni pomoči
ZDPra	–	Zakon o državnem pravobranilstvu
ZDruP	–	Zakon o družbenem pravobranilcu Republike Slovenije
ZDPre	–	Zakon o družinskih prejemkih
ZDSS	–	Zakon o delovnih in socialnih sodiščih
ZDT	–	Zakon o državnem tožilstvu
ZGD	–	Zakon o gospodarskih družbah
ZGJS	–	Zakon o gospodarskih javnih službah
ZIKS	–	Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij
ZIL	–	Zakon o industrijski lastnini
ZIP	–	Zakon o izvršilnem postopku iz leta 1978

Uporabljene kratice

ZIZ	–	Zakon o izvršbi in zavarovanju
ZKP	–	Zakon o kazenskem postopku
ZKZ	–	Zakon o kmetijskih zemljiščih
ZLPP	–	Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij
ZMed	–	Zakon o medijih
ZMZPP	–	Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku
ZN	–	Zakon o notariatu
ZNP	–	Zakon o nepravdnem postopku
ZOdv	–	Zakon o odvetništvu
ZOR	–	Zakon o obligacijskih razmerjih iz leta 1978
ZPILDR	–	Zakon o pravicah industrijske lastnine iz delovnega razmerja
ZPDI	–	Zakon o pravniškem državnem izpitu
ZPP 1977	–	Zakon o pravnem postopku iz leta 1977
ZPP	–	Zakon o pravnem postopku (veljavni iz leta 1999)
ZPSPP	–	Zakon o poslovnih stavbah in prostorih
ZPPSL	–	Zakon o prisilni poravnavi, stečajju in likvidaciji
ZS	–	Zakon o sodiščih
ZSReg	–	Zakon o sodnem registru
ZSS	–	Zakon o sodniški službi
ZST	–	Zakon o sodnih taksah
ZTRL	–	Zakon o temeljnih lastninskopravnih razmerjih iz leta 1980
ZUP	–	Zakon o splošnem upravnem postopku
ZUS	–	Zakon o upravnem sporu
ZUstS	–	Zakon o ustavnem sodišču
ZZDR	–	Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih

PREDGOVOR

Delo je napisano predvsem za študij civilnega procesnega prava na pravni fakulteti. Ta namen omejuje besedilo tako v pogledu vsebinske, teoretične obdelave posameznih institutov civilnega procesnega prava kot tudi v pogledu prikaza nekaterih problemov, ki so se v zvezi s temeljnimi instituti in posamičnimi določbami Zakona o pravnem postopku pojavili v sodni praksi. Upoštevajoč študijski namen v delu tudi ni zajet primerjalnopравни pregled posameznih procesnih institutov, ki pa tudi sicer v sistemih civilnega procesnega prava ni običajen (Juhart, Triva Belajec, Dika, Fasching, Rosenberg, Schwab, Gottwald).

Po skoraj desetletni uporabi ZPP iz leta 1977 v postopkih pred slovenskimi sodišči je bil leta 1999 sprejet nov Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99 – v nadaljevanju: ZPP), ki v primerjavi z ZPP iz leta 1977 vsebuje pomembne novosti. Te novosti posegajo med drugim v fiziognomijo civilnega procesa, omejitev pravice navajanja novih dejstev in predlaganja novih dokazov, ukinitve pripravljalnega naroka in uvedbo obveznega odgovora na tožbo ter uveljavitev obveznega zastopanja strank po odvetnikih v postopkih z izrednimi pravnimi sredstvi, vsebuje pa seveda tudi druge novosti pri ureditvi procesnih institutov.

Učbenik ne vsebuje sklicevanja na pravno literaturo in sodno prakso v obsegu, ki je nujen za sistemska dela ter za znanstvene razprave in članke. V delu citiram (v oklepajih med besedilom) le nekatera temeljna dela s področja civilne procesne teorije ter dela, ki obravnavajo posamezna področja civilnega materialnega prava, teorijo prava ali ustavno ureditev. Citirane sodne odločbe so bile deloma objavljene daljnega leta 1974 v komentarju Pravdni postopek (Juhart, Ude, Wedam) oziroma se sedaj nahajajo v podatkovni bazi pravnega informacijskega sistema Vrhovnega sodišča RS. Seveda je treba sedaj pri uporabi posameznih procesnih institutov upoštevati tudi vse po izdaji učbenika v letu 2002 objavljene sodne odločbe.

V učbeniku seveda niso prikazane tudi vse spremembe in dopolnitve ZPP po njegovi izdaji. Ker je sedaj nosilec predmeta Civilno procesno pravo prof. dr. Aleš Galič, je treba pri študiju uporabiti tudi obe njegovi deli, ki obravnavata noveli ZPP-D in ZPP-E.